

INTRO

Att vara del av det judiska folket är bland annat att vara en del av dess historia. Berättelsen börjar i *Torahn*, den heliga judiska skriften, men historien går även att finna i arkeologiska utgrävningar och historieböcker. På många sätt har judarna både formats av sin omgivning och satt sin prägel på den. Vissa regioner har haft hög judisk närvaro i tusentals år, medan länder som Sverige bara haft judar i några hundra år.

Precis som att historien är en realitet, är den också ett kraftfullt narrativ som återberättas om och om igen – och som till stor del går att hitta i dom judiska texterna. Det är som att det judiska folket skapar sin egen historia genom att återberätta den och fortsätta berätta den. Så när du tillhör judendomen, tillhör du också en lång tradition av historieberättare.

Detta märks extra tydligt vid dom många judiska helgerna, till exempel *pesach*. Då finns en regel om att varje jude ska känna sig som om hen själv blivit befriad från slaveriet. Hur gör man det? Ett sätt är att göra berättelsen mer levande – det gör man vid *pesachbordet* med olika, framför allt ätbara symboler, och ett slags manus som tar en genom det som kallas *sederkvällen*. Genom berättandet om historien formas det judiska folket, år efter år runt *pesachbordet*.

Att vara jude är dock mer än att bara tillhöra ett folk. Det är att tillhöra ett folk och en religion på samma gång. Det kan vara svårt att förklara eftersom många förknippar religion med en tro som man kan välja att ta del av eller avstå från. Men, precis som du inte väljer vilken familj du föds in i, kan man enligt judendomen inte riktigt välja bort sin tillhörighet till det judiska folket, eller *Am Jisrael*, Israels folk som det heter på hebreiska.

Samtidigt är det nog väldigt få judar i Sverige i dag som känner sig påtvingade sin judendom. Det finns ändlösa möjligheter att bara smälta in i majoritetssamhället. Från det judiska perspektivet skulle du då ändå räknas in i den judiska gemenskapen, om det är därifrån du kommer.

Med det sagt finns det många unga judar i Sverige i dag som känner att det är viktigt att stolt proklamera sin plats i denna djupt diversifierade familj som kallas judendom. För en del har det judiska alltid varit självklart, medan andra har känt att dom står ostadigt, eller bara med ett ben i, kikar in utifrån eller hör till periferin.

Judendomen är ändå ganska tydlig med att alla slags judar behövs och att man dessutom har ett kollektivt ansvar för varandra – för hela den judiska församlingen, *klal Jisrael*. I Hebreiska bibeln är det först när Juda lovar att ta hand om sin bror Benjamin, som deras pappa Jakob kan övertalas till att låta honom följa med dom andra bröderna tillbaka till Egypten för att hämta mat till familjen. Jakobs tolv söner är väldigt olika, men dom är bröder, tillhör samma familj. Jakob, som tidigare i historien fått det nya namnet Israel, blir enligt den Hebreiska bibeln en av stamfäderna till det judiska folket. Jakobs barn blir Israels barn, *Am Jisrael* – Israels folk.

Källa:

Boken *@StoltJude* – om judiskt liv i Sverige (Samuel Adler) som har getts ut av Judiska Ungdomsförbundet i Sverige